

T. C.

Temsilciler Meclisi

TUTANAK DERGİSİ

On sekizinci Birleşim

15.2.1961 Çarşamba

İçindekiler

	Sayfa		Sayfa
1. — Geçen tutanak özeti	260:261	güne kadar elde ettiği ilerlemeyi bildiren raporu (5/4)	262:263
2. — Gelen kâğıtlar	261	5. — Görüşülen işler	263
3. — Yoklama	261	1. — 1961 yılı Sanayi ve iş yerleri sayımının 1964 yılına bırakılması hakkında kanun tasarısı ve İçişleri Komisyonu raporu (1/1)	263:264
4. — Başkanlığın Genel Kurula sunuşları	261	6. — Sorular ve cevaplar	265
1. — Bayazıt Kemalî'ye izin verilmesi hakkında Temsilciler Meclisi Başkanlığı tezkeresi (3/30)	261	a) Yazılı soru ve cevabı	265
2. — Anayasa Komisyonu Başkanlığı'nın, komisyon çalışmalarının bugüne kadar elde ettiği ilerlemeyi bildiren raporu (5/3)	261:262	1. — Temsilciler Meclisi Üyesi Kumrulu Zeki'nin, Ordu İli Kumru ve Korgan ilçelerinin telgraf ve telefon tesislerinin yaptırılması için ne düşünüldüğüne dair sorusuna Ulaştırma Bakanı Mersinli Orhan'ın yazılı cevabı (7/1)	265
3. — Seçim Kanunu Komisyonu Başkanlığının, komisyon çalışmalarının bu-			

1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Özal Rüştü; İmar ve İskân Bakanı olarak Temsilciler Meclisine katıldığından, andığı.

Bütçe Komisyonu İkinci Başkanı Doğan Avni, bütçe görüşmeleri konusunda konuştu.

Ergönenç Alâettin'in, ilkokul binalarıyla öğretmenlerine dair sözlü sorusuna Millî Eğitim Bakan Vekili Tahtakılıç Ahmet cevap verdi.

Giritli İsmet'in, askerlik hizmetini öğretmen olarak yapanlara elbise ve tayın bedeli verilmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair sözlü sorusuna Millî Eğitim Bakan Vekili Tahtakılıç Ahmet cevap verdi.

Alpaslan Fehmi'nin, Artvin'in bazı nahiyelelerinden posta şubelerinin ne sebepten kaldırıldığına dair sözlü sorusunun görüşülmesi, soru sahibi birleşimde hazır bulunmadığından, önümüzdeki Pazartesi gününe kaldı.

Ersoy Bahir'in, Devlet ve hususi sektör iş yerlerinden faaliyetini kısmen veya tamamen tatil eden işletmeler mevcud olup olmadığına dair sözlü sorusunun görüşülmesi, Çalışma Bakanı birleşimde hazır bulunmadığından, önümüzdeki Pazartesi gününe bırakıldı.

Coşkun Alev'in, askerlik hizmetlerini öğretmen olarak yapanlara elbise ve tayın bedeli verilmesinin düşünülüp düşünülmediğine dair sözlü sorusunun görüşülmesi, Millî Savunma Bakanı hazır bulunmadığından, önümüzdeki Pazartesi gününe bırakıldı.

Okyay Abdülkadir'in, halkın sigorta şirketleri ile yaptıkları mukavelelerden doğan ihtilâfların halli hususunda bir çalışma mevcud olup olmadığına dair sözlü sorusuna Ticaret Bakanı Baydur Mehmet Cevap verdi.

Altuğ Abdurrahman'ın, hâkim ve savcılarının rahat çalışabilmeleri için mahkemelerin tefrişi ve başkâtiplerle zabıt kâtiplerine yıpranma tazminatı verilmesi hakkında ne düşünüldüğüne dair sözlü sorusunu Adalet Bakanı Tüzemen Ekrem cevaplandırdı.

Tekel Genel Müdürlüğü 1960 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerde değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarı ile,

İdare Âmiri Acuner Ekrem ve iki arkadaşı ile Temsilciler Meclisi İdare Âmiri Kınık Nuri'nin, münfesih Türkiye Büyük Millet Meclisi (T. C. Millî Birlik Komitesi) 1960 malî yılı Muvazenei

Umumiye Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkındaki kanun teklifi görüşüldü ve kanunlar kabul olundu.

1960 malî yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılması,

İstanbul Teknik Üniversitesi 1960 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvelerde değişiklik yapılması,

Ankara Üniversitesi 1960 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılması,

Orman Genel Müdürlüğü 1960 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılması,

İstanbul Üniversitesi 1960 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılması,

Ege Üniversitesi 1960 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarıları ile,

Petrol Dairesi Reisliği 1960 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarıları görüşüldü ve kabul edildi.

15 . II . 1961 Çarşamba günü saat 15 te toplanılmak üzere Birleşime son verildi.

Başkan

Başkanvekili

Akadlı Lutfi

Kâtip

Ekşi Oktay

Kâtip

Kitapçı Şahap

Sorular

Sözlü sorular

1. — Temsilciler Meclisi Üyesi Kınık Nuri'nin, Evsiz memur ve emeklilere ev yapmak hususunda Emekli Sandığına bir kanunla vazife verilmesinin düşünülüp düşünülmediğine dair sözlü soru önergesi Maliye ve İmar ve İskân Bakanlıklarına gönderilmiştir. (6/21)

2. — Temsilciler Meclisi Üyesi Baltacıoğlu Zeki'nin, Orman bölgesi halkına pazar ihtiyacı olarak verilecek orman emvalleri bedelinin ne suretle tesbit edildiğine dair sözlü soru önergesi Tarım Bakanlığına gönderilmiştir. (6/22)

3. — Temsilciler Meclisi Üyesi Ergin Sait Naci'nin, Niğde vilâyeti çevresinde bulunan meyva

bahçelerinde bu yıl haşarat mücadelesi yapıp yapılmıyacağına dair sözlü soru önergesi Tarım Bakanlığına gönderilmiştir. (6/23)

4. — Temsilciler Meclisi Üyesi Toplu Abdülhadi'nin, mazbut ve mühlak vakıfların durumu

ile Vakıflar Genel Müdürlüğünce yapılan satışlara, eski eserler vasfını haiz vakıfların bakım ve onarım işlerine ve camilerle müstemilâtının durumuna dair sözlü soru önergesi Devlet Bakanlığına gönderilmiştir. (6/24)

2. — GELEN KÂĞITLAR

Tasarı

1. — Türkiye Cumhuriyeti ile Holânda Kıralığı arasında akdedilen Kültür Anlaşmasının tasdiki hakkında kanun tasarısı (1/44) (Dışişleri Komisyonuna)

Raporlar

2. — Orman Genel Müdürlüğü 1960 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Ta-

rım Komisyonu ve Maliye Komisyonu ile Kurucu Meclis Bütçe Komisyonuna seçilen Temsilei üyelerden mürekkep Karma Komisyon raporları (1/20) (Gündeme)

3. — Er ve erbaş harelkları kanunu tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu ve Maliye Komisyonu ile Kurucu Meclis Bütçe Komisyonuna seçilen Temsilei üyelerden mürekkep Karma Komisyon raporları (1/25) (Gündeme)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 15

BAŞKAN — Başkanvekili Akadlı Lütfi

KÂTIPLER : Çini Rifat, Coşkun Alev

3. — YOKLAMA

BAŞKAN — Kararınız gereğince yoklama yapıyoruz.

(Yoklama yapıldı.)

BAŞKAN — Çoğunluğumuz vardır, oturumu açıyorum.

4. — BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — *Bayazıt Kemalî'ye izin verilmesi hakkında Temsilciler Meclisi Başkanlığı tezkeresi (3/30)*

BAŞKAN — Tezkerayı okuyoruz.

Genel Kurula

Bayazıt Kemalî'nin, hastalığına binaen, 9 Şubat 1961 tarihinden itibaren on beş gün izinli sayılması Başkanlık Divanının 13 Şubat 1961 tarihli toplantısında kararlaştırılmıştır.

Keyfiyet yüce tasviplerine arz olunur.

Temsilciler Meclisi Başkanı
K. Orbay

BAŞKAN — Kemalî Bayazıt arkadaşımıza okunan tezkereye göre 15 gün izin verilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul buyuranlar... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2. — *Anayasa Komisyonu Başkanlığının, komisyon çalışmalarının bugüne kadar elde ettiği ilerlemeyi bildiren raporu (5/3)*

BAŞKAN — Komisyonlardan gelmiş raporlar vardır, okuyarak ıtılınıza arz ediyoruz.

Anayasa Komisyonu Raporu

T. C.

Temsilciler Meclisi 13.2.1961
Anayasa Komisyonu

Esas No.:
Karar No.: 19

Temsilciler Meclisi Yüksek Başkanlığına

Anayasa Komisyonu geçen hafta, başlangıç, genel esaslar ve temel haklar Alt Komisyonunun getirdiği madde metinlerinin tetkikini tamamlayarak :

Genel esaslar kısmında :

Devletin şekli; Cumhuriyetin vasıfları; Devletin bölünmezliği; egemenlik; Anayasanın üstünlüğü ve bağlayıcılığı; yasama yetkisi; yürütme görevi; yargı yetkisi ve Devlet şeklinin değiştirilmezliği hakkındaki maddeleri;

Temel haklar ve vazifeler kısmında: Genel hükümler bölümünde :

Temel hakların vasıfları; temel hakların kanunla düzenlenmesi ve bu düzenlemenin sınırı; eşitlik ve yabancıların hak ve hürriyetleri maddelerini;

Kişi hakları ve vazifeleri bölümünde :

Hayat hakkı, vüelt bütünlüğü, şahıs hürriyeti; özel hayatın gizliliği; mesken dokunulmazlığı; haberleşme hürriyeti, seyahat ve yerleşme hürriyeti, vicdan ve din hürriyeti; din istismarcılığının önlenmesi; fikir hürriyeti; basın hürriyeti; basın dışı yayın ve haberleşme vasıtaları; toplanma hürriyeti; dernek kurma hakkı; bilim, öğrenme ve öğretme hürriyeti; hakkını arama hürriyeti; tabii hâkim; ceza hukukuyla ilgili prensipler; tevkif ve yakalama ve ispat hakkı ile ilgili maddeleri;

Sosyal ve iktisadi haklar ve Devletin vazifeleri bölümünde :

Ailenin korunması; iktisadi ve sosyal hayatın amaçları ve Devletin ödevleri; sözleşme hürriyeti; çalışma; sosyal güvenlik; dinlenme hakkı; âdil ücret; sendika hürriyeti; kolektif sözleşme; mülkiyet; toprak mülkiyeti; kamulaştırma; sağlık hakkı; öğrenim hakkı; ilköğretim mecburiyeti; kooperatiflerin teşviki ve Devletin iktisadi ve sosyal hedeflerinin gerçekleştirilmesi hakkındaki maddelerini;

Siyasi haklar, vazifeler ve münasebetler bölümünde :

Vatandaşlık; seçme ve seçilme hakkı; siyasi partiler; dilekçe hakkı; kamu hizmetlerine alınma hakkı ve kamu görevlilerinin mal beyanı yükümü hakkındaki maddelerin;

İdare, iktisat ve maliye ile ilgili hükümler Alt Komisyonunun hazırladığı maddelerden :

İdare, mahallî idareler ve kamu müesseseleriyle ilgili hükümleri; karma teşebbüsler; yönetselikler; idari tasarrufların istisnasız kazai murakabeye tâbi olması; mahallî idareler; kamu müesseseleri, memur statüsü; kanunsuz emirler karşısında memurun teminatı; memurların siyaset dışı olmaları; memurların disiplin cezaları konusunda teminatı; millî servet ve tabii kaynaklar ve ormanlar hakkındaki maddelerin görüşülmesini tamamlamış ve karara bağlamıştır.

Komisyonumuz 13.2.1961 sabahından itibaren, Yargı Organları ve Anayasa Mahkemesi Alt Komisyonunca hazırlanmış maddelerin müzakeresine devam edecektir.

Durumun Temsilciler Meclisi Genel Kurulunun yüksek ıttılama arzı hususunda delâletinizi derin saygılarımızla istirham ederiz.

Ord. Prof. Enver Ziya Karal
Anayasa Komisyonu Başkanı

BAŞKAN — Bilgi edinildi.

3. — Seçim Komisyonu Başkanlığının, komisyon çalışmalarının bugüne kadar elde ettiği ilerlemeyi bildiren raporu (5/4)

Seçim Komisyonu raporu

T. C.

Temsilciler Meclisi 13.2.1961
Seçim Kanunu Komisyonu

Karar : 6

Temsilciler Meclisi Başkanlığı Yüksek Katına

1. — Komisyonumuz, «Milletvekilleri Seçimi Kanunu» üzerindeki müzakerelerini, birkaç noktası hariç, bitirmiştir.

2. — Bu noktaların karara bağlanmasına çalışılırken, kanun metni de yazılmaktadır.

3. — Mucip sebepler lâyihasının yazılması-
na başlanmıştır.

4. — Kanun metni ve mucip sebepler lâyi-
hası, baskıya verilmek üzere mümkün olan en
kısa zamanda sunulacaktır.

Üstün saygılarımla arz ederim.

Seçim Kanunu Komisyonu

Başkanı

Şefik İnan

BAŞKAN — Bilgi edinildi.

5. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

1. — 1961 yılı Sanayi ve iş yerleri sayımının
1964 yılına bırakılması hakkında kanun tasarısı
ve İçişleri Komisyonu raporu (1/1) (1)

BAŞKAN — Efendim, bastırılıp, dağıtılan
raporun burada tekrar okunmasına lüzum görü-
lüyor mu? (Hayır, lüzum yok, sesleri)

Lüzum görülmediğine göre tasarının tümü
hakkında söz istiyen?...

FEYYAZ KÖKSAL — Söz istiyorum, efen-
dim.

BAŞKAN — Buyurunuz efendim.

KÖKSAL FEYYAZ — Sayın arkadaşlar,
teknik imkânsızlıklar yüzünden 1961 yılı yeri-
ne 1964 yılına bırakılması istenilen sanayi ve
iş yerleri sayımının, 1964 yılına değil, 1962 yı-
lına bırakılması daha uygun olacaktır.

Önümüzdeki yıllarda iktidarları atalet ve
çalışmama cihetinde bağlayıcı bir tedbirle kar-
şı karşıya bırakmamak lâzımdır. Yüksek ma-
lûmlarıdır ki; sayım, plânın esasıdır. Yapılacak
Devlet plânlarının sahih esaslara dayanmasının
bir an evvel sağlanması ise istikbalimizin garan-
tisidir. Bu sayımlar aynı zamanda günlük haya-
tımızın da kaçınılmaz unsurudur. İthalâtımız
kotaların tanzimi ve tevzii, günlük sanayi istih-
salâtımız buna bağlıdır. Bu hususta birinci
maddenin tadiliyle ilgili bir önergeyi Başkan-
lık Divanına takdim ediyorum ve kabulünüzü
istirham ediyorum.

BAŞKAN — Komisyon.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AS-
BUZOĞLU ŞEVKET — Muhterem arkadaşla-
rım; Feyyaz Köksal arkadaşımızın tekliflerine,
gönül ister ki, derhal iştirak edelim, hattâ değil
1962 ye bu yıl bu sayımları yapabilelim. Ama
gerekçede de arz edildiği üzere 1955 te yapılan
nüfus sayımının neticesi henüz alınmamıştır.
Bu yıl 71 sayılı Kanunla tarım sayımı yapıla-

caktır. Üstelik 1960 yılında yapılan nüfus sayı-
mı neticeleri henüz alınmamış, ilân edilmemiş-
tir. Bütün bunların üstünde, alâkalı daire mü-
messillerinden dinlediğimize göre, bu idarenin
teknik imkânları azdır; makinaları kifayetsiz-
dir, personel adedi azdır. Bundan başka, bu iş
için ayrılması lâzımgelen tahsisatın konulmayışı
gibi sebepler dolayısıyla bu yıl sanayi sayımı
yapılamamaktadır. 1964 senesinde, sanayi ve iş
yerleri sayımı yapıldığı takdirde, daha verimli
olacağına komisyonumuzca katî şekilde kanaat
getirilmiştir.

Gerekçemizde de ifade edildiği gibi, şimdi
yapılacak sayım, elde edilmesi lâzımgelen ista-
tistikî malûmatı vermekten uzak olacaktır. Bir
de, beynelmilel sayım işleri, usulleri modern
gelişmelere göre yeniden tesbit edilmektedir.
Bir komisyon, daha metodik usulleri 1963 yılı-
na kadar hazırlamış olacaktır. Bu usullerin tes-
bitinden sonra yapılacak sayımın daha az mas-
raflı, daha verimli olacağına komisyonumuz ka-
naat getirmiş olduğundan Hükümet teklifinin
aynen kabul edilmesini istirham ediyoruz.

BAŞKAN — Buyurun,

BATUR SUPHİ — Bu hususta Hükümetin
mütalâası nedir?

KIZILOĞLU MUHARREM İHSAN (Dev-
let Bakanı ve Başbakan Yardımcısı) — Sayın
Başkan ve muhterem arkadaşlar; bu konuda, Hü-
kümetin mütalâası gerekçede gayet açık olarak
ifade edilmiştir.

Bugün beni ziyaret eden profesör DİM bil-
hassa endüstri ziraat ve diğer sahalarda yeni ve
kolonal bir sistem meydana getirildiğini ifade etti.
Şimdi İstatistik Umum Müdürlüğümüz bu sistem
üzerinde çalışmalarına yakında başlayacaktır. Bu
sistem sayesinde istatistikî malûmatın daha esash
ve doğru bir şekilde elde edilmesi mümkün ola-
caktır. Fakat henüz elimizdeki personel ve vasıta
bu imkâm sağlayacak durumda değildir. Bunun
için biz bir zamana ve bu oryantasyon için infor-

(1) 2 S. Sayılı basmayazar tutanağın sonun-
dadır.

mation courses yoluyla kalite personel yetiştir-
mek üzere kurslara ihtiyacımız vardır. İstatistikî
gelişmeler, personel durumu, ortaya konmuş olan
metot, sistem ve teoriler bize kanaat getirmezse
önümüzdeki çalışmalar iyilik yerine fenalık, müs-
pet yerine menfi sonuçlar verir. Bu bakımdan,
personel yetiştirilmesi, maddi imkânların sağlan-
ması için söz konusu sayımın 1964 yılından evvel
yapılmasına imkân yoktur, imkân görülmemek-
tedir.

Hükümetiniz, böyle bir endüstri sayımını ista-
tistikî malûmat bakımından da temelli bir mesele
addettiği için bu karara varmıştır.

Bu imkânsızlıktan doğan mecburi bir geriye
bırakmadır. Fakat imkânlar sağlanır sağlanmaz,
evvelâ, deneme mahiyetinde dar bölgelerde mese-
lâ Ankara, İzmir, İstanbul'da sayımlar yapılması,
ondan sonra tekmil memlekete şâmil bir sayım
sistemine gidilmesi lâzımdır. Memleketimizde ye-
ni bir sistemin yerleşmesi için, o sisteme alışmış,
inanmış iyi personele ve bu personelin çalıştır-
acağı teknik vasıtalara ihtiyaç vardır. Bu bakı-
mdan Hükümet teklifinin kabulünü arz ederim.

BAŞKAN — Tasarının tümü hakkında başka
söz istiyen? Yok. Maddelere geçilmesini kabul
edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

**1961 yılı sanayi ve iş yerleri sayımının 1964
yılına bırakılması hakkında Kanun**

MADDE 1. — 5622 sayılı Sayımlar Kanunu-
nun birinci maddesi gereğince 1961 yılında ya-
pılması gereken sanayi ve iş yerleri sayımı 1964
yılına bırakılmıştır.

BAŞKAN — Şimdi Feyyaz Köksal'ın takri-
rini okuyoruz.

Temsilciler Meclisi Başkanlığına

1961 yılı sanayi ve iş yerleri sayımına ait Ka-
nunun birinci maddesinin aşağıdaki şekilde tadi-
linin oya konmasını arz ve teklif ederim.

Feyyaz Köksal

Madde 1. — 5622 sayılı Sayımlar Kanununun
1. maddesi gereğince 1961 yılında yapılması
gereken sanayi ve iş yerleri sayımı 1962 yılına bı-
rakılmıştır.

BAŞKAN — Feyyaz Köksal'ın tadil teklifi-
nin dikkate alınıp alınmadığını yüksek oylarınıza
arz edeceğim. Kabul edenler... Etmeyenler... Ka-
bul edilmemiştir, efendim.

BAŞKAN — Maddeyi aynen reyinize sunuyo-
rum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edil-
miştir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yü-
rürlüğe girer.

BAŞKAN — Kabul buyuranlar... Etmeyen-
ler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu
yürütür.

BAŞKAN — Kabul edenler... Etmeyenler...
Kabul edilmiştir.

Kanun tasarısının birinci müzakeresi bitmiş-
tir.

Gündemde görüşülecek başka madde yoktur.
17 Şubat 1961 Cuma günü saat 15 te toplanıl-
mak üzere Birleşime son veriyorum.

Kapanma saati : 15,25

6. — SORULAR VE CEVAPLAR

a) Yazılı soru ve cevabı

1. — *Temsilciler Meclisi Üyesi Kumrulu Zeki'nin, Ordu ili Kumru ve Korgan ilçelerinin telgraf ve telefon tesislerinin yaptırılması için ne düşünüldüğüne dair sorusuna Ulaştırma Bakanı Mersinli Orhan'ın yazılı cevabı (7/1)*

Temsilciler Meclisi Yüksek Başkanlığına

Aşağıdaki sorunun Sayın Ulaştırma Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâlet buyurulmasını saygılarımla rica ederim.

30 Ocak 1961

Temsilciler Meclisi Üyesi
Zeki Kumrulu

1960 yılı Nisan ayında Ordu'nun Kumru ve Korgan bucakları ilçe haline getirilmiştir. Her iki ilçede telgraf ve telefon tesisatı yoktur.

Bu ihtiyacın temini için ne düşünülmektedir?

T. C.

Münakalât Vekâleti
Özel Kalem Müdürlüğü
Kayıt No. : 63 - 2

14.2.1961

Özet : Ordu ili Kumru ve Korgan ilçeleri telgraf ve telefon tesisleri Hk.

Temsilciler Meclisi Başkanlığına
Ankara

Umumi Kâtiplik Kanunlar Müdürlüğü 1.2.1961 tarih ve 7/1 115 - 60175 sayılı yazıları karşılığıdır :

Ordu ili Kumru ve Korgan ilçelerinin telgraf ve telefon tesislerinin yaptırılması için ne

düşünüldüğüne dair Temsilciler Meclisi Üyesi Zeki Kumrulu tarafından verilen yazılı soru önergesi cevabının ilişik olarak sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

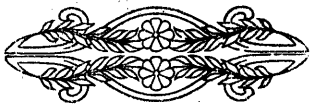
Ulaştırma Bakanı
Orhan Mersinli

Malzeme ve bütçe imkânsızlığından Kumru ile Korgan ilçe merkezleri, kendileri kadar mühim olan diğer merkezler meyanında 1961 yılı iş programına alınamamıştır. Malzeme temin edildiği, bütçe durumu da müsaidolduğu nispette ileriki yıllar iş programına ithal edilecektir.

Her hangi bir yerde telgraf ve telefon servisi ihdas edilmesi için evvelâ mahallin iktisadi ve ticari ehemmiyeti, nüfus sayımı, buraya bağlı köy ve mesken yer adedi, civarından geçen en yakın telgraf hattına mesafesi, yol güzergâhında bulunup bulunmadığı, bina temin edilebilip edilemeyeceği hususları etüd edilir. Bunlardan PTT merkez veya şubeleri masrafını kapatacak kadar gelir sağlaması mümkün olan yerlerde açılabilir.

Halen son senelerde ihdas edilmiş olan bütün ilçelerde birer PTT ünitesi mevcuttur. Buralarda teşkilât kurulurken hiçbir zaman gelir temini mevzuubahsedilmemektedir.

Bir yerde ilçe teşkilâtı kurulunca orada Hükümet teşkilâtına muvazi olarak PTT teşkilâtı da kurulmaktadır. Ancak, malzeme temini imkânsızlığı dolayısıyla ahiren yeniden ihdas edilen Korgan, Kumru ve diğer 12 ilçede açılmış olan merkezler henüz şebekeye bağlanamamıştır.

Temsilciler Meclisi S. SAYISI : 2

1961 yılı sanayi ve iş yerleri sayımının 1964 yılına bırakılması hakkında kanun lâyihası ve İçişleri Komisyonu raporu (1/1)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71-1377/185

18 . 1 . 1961

Kurucu Meclis Başkanlığına

Devlet Bakanlığınca hazırlanan ve Kurucu Meclise arzı Bakanlar Kurulunca 9 . 1 . 1961 tarihinde kararlaştırılan «1961 yılı Sanayi ve iş yerleri sayımının 1964 yılına bırakılması hakkında kanun tasarı» gerekçesiyle birlikte ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Devlet Başkanı ve Başbakan

Org.

Cemal Gürsel

GEREKÇE

5622 sayılı Sayımlar Kanununun birinci maddesi gereğince 1960 yılında yapılması icabeden ancak 1 . 9 . 1960 tarih ve . . 71 sayılı Kanun ile bir yıl geri bırakılan genel tarım sayımına ilâveten yine Sayımlar Kanunu icabı olarak 1961 yılında bir sanayi ve iş yerleri sayımı yapılacaktır.

Büyük masraf ve emek karşılığı yapılması düşünülen tarım ve sanayi ve iş yerleri sayımının amacı zirai ve sınıai faaliyetin memleketimiz ve millî ekonomimiz için daha rasyonel ve verimli olmasına imkân sağlayacak plân ve programların hazırlanmasında ihtiyaç duyulan istatistikî bilgileri temin etmektir. Bu gaye ise sayımların en iyi bir şekilde yapılabilmesi ve elde olunacak neticelerin kısa bir devre içinde ve zamanında ilgililerin istifadelerine arz edilmesi ile tahakkuk edebilir.

İstatistik Umum Müdürlüğünün personel, bina, makina ve malî imkânları göz önüne alındığı takdirde, 23 Ekim 1960 tarihinde yapılan Genel Nüfus Sayımına ilâveten 1961 yılında yapacağı Genel Tarım ve Sanayi ve İş Yerleri sayımları ile Umum Müdürlük, kapasitesinin çok üstünde bir iş hacmi ile karşılaşacak böylece sayımlardan beklenen gayeyi tahakkuk ettiremeyecektir.

İstatistik malûmatına olan ihtiyacın son yıllarda süratle artmasına mukabil İstatistik Umum Müdürlüğünün imkânlarında buna muvazi bir gelişme sağlanamamıştır. Nitekim son beş yıl içinde bir başka sayım yapılmadığı halde, 1955 Genel Nüfus Sayımının neticeleri, aradan beş yıl geçmiş olmasına rağmen henüz sona erdirilip yayınlanamamıştır.

Diğer taraftan :

1. Millî ekonomimizin süratle ıslah edilmesi ile ilgili olarak alınan tedbirler arasında, Devlet daireleri bütçelerinin âzami bir tasarruf prensibine uyularak hazırlanmasında büyük bir hassasiyet gösterilmektedir. İstatistik Umum Müdürlüğünün 1961 yılı bütçesi ile ilgili temaslarda neticesinde alınabilecek âzami tahsisatın gereği gibi bir sayım yapılmasına ve doğru malûmat toplanmasına elverişli miktarda olamayacağı kanaatine varılmıştır.

2. Yeteri kadar tahsisat verileceği kabul edilse dahi İstatistik Umum Müdürlüğünün bir yıl içinde ele alınan üç sayımla ilgili çalışmalarını tamamlayıp neticelerini 10 yıl sonra bile alâkalıların istifadelerine sunabileceği şüpheli bulunmaktadır. Zamanında istifadeye arz edilemeyen istatistikler ise sadece tarihi bir değer taşırlar; bunlar için pratik bir istifade bahis mevzuu değildir.

3. Birleşmiş Milletler İstatistik Dairesi, iktisadi istatistikleri daha faydeli bir hale sokmak için çalışmalar yapmakta ve bu çalışmaların 1963 yılı sonuna kadar tamamlanması hedef ittihaz edilmiş bulunmaktadır.

1961 sanayi ve iş yerleri sayımı 1964 yılına bırakıldığı takdirde :

a) İstatistik Umum Müdürlüğü bütün vasıta ve imkânlarını Genel Nüfus ve Tarım sayımına teksif ederek, bu sayımlara ait sonuçların süratle istifadeye sunulmasını sağlayacak,

b) Birleşmiş Milletler İstatistik Dairesinin halen devam eden ve 1963 yılında tamamlanacak olan çalışmalarından istifade edilerek sanayi ve iş yerleri sayımının daha modern ve geliştirilmiş metotlara göre yapılması temin edilecek,

c) Sayımın yapıldığı tarih ile sonuçların istifadeye sunulması arasında geçecek zaman 4 yıl azaltılmış olacaktır.

Yukarda arz edilen sebepler yüzünden 1961 yılında yapılması gereken sanayi ve iş yerleri sayımının, 1964 yılına bırakılmasının uygun olacağı kanaatine varılmıştır.

İçişleri Komisyonu raporu

T. C.

Temsilciler Meclisi

İçişleri Komisyonu

Esas No: 1/1

Karar No: 2

11 . 2 . 1961

Yüksek Başkanlığa

1961 yılı sanayi ve iş yerleri sayımının 1964 yılına bırakılması hakkındaki kanun tasarımsı, ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle komisyonumuzda görüşüldü :

Gerekçede tafsilen izah edilen sebepler nazarı itibara alınarak, sayım tarihinin tehiri komisyonumuzca da uygun mütalâa olunmuş ve Hükümet tasarısının aynen kabulüne mevcudun ekseriyetiyle karar verilmiştir.

Temsilciler Meclisi Genel Kuruluna arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Temsilciler Meclisi

İçişleri Komisyonu Başkanı

Yurdakul Dâniş

Başkanvekili

Hazer Mehmet

Sözcü

Asbuzoğlu Şevket

Kâtip

Akyurt Nurettin

Üye

Aysan Şevki

Üye

Muhalefet gerhim eklidir.

Batur Suphi

Üye

Gerger Vasfi

Üye

Günay Rahmi

Üye

Kümbetlioğlu Hikmet

Üye

Orhan Hamdi

Üye

Öztrak Orhan

Muhalefet şerhi

Yapılmış olan itiraz, gerek tahsisat ve gerekse elde mevcut teknik malzemenin bulunmadığı ve kifayetsizliği mucip ve mücbir sebeplerine dayanılarak teklif edilen bir tasarrufların kötülenmesi maksadıyla değil, öteden beri içtinabı gayrikabil bir hale gelmiş bir geleneğini, maslahat ve zaruret icabı mülâhazasıyla, temel prensiplerden ziyade geçici kararlara gidilmesine aittir.

Tutulan bu yol kanun koyma fonksiyonu derinliğine tahlil edildiği takdirde sakat bir yoldur. Çünkü kanun koyma fonksiyonu içtimai münasebetlerin objektif kısıtlara göre düzenlenmesi demektir. Binaenaleyh evvelce düzenlenmiş münasebetleri eğer bugün aynı kanun çerçevesi içine sokmak mümkün olmuyorsa, bir imkânsızlık bütün kök ve âmilleri ile mütalâa edilerek buna göre yeni bir kanun tedvin edilmesi icabeder. Kanun koyma fonksiyonu böyle hareket edilmesini gerektirir.

Batur Suphi

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

1961 yılı sanayi ve iş yerleri sayımının 1964 yılına bırakılması hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 5622 sayılı Sayımlar Kanununun birinci maddesi gereğince 1961 yılında yapılması gereken sanayi ve iş yerleri sayımı 1964 yılına bırakılmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

9 . 1 . 1961

Devlet Başkanı ve
Başbakan
C. Gürsel
Devlet Bakanı
H. Mumcuoğlu
Adalet Bakanı
E. Tüzemen

Devlet Bakanı ve
Başbakan Yardımcısı
N. Zeytinoğlu
Devlet Bakanı
N. Zeytinoğlu
Millî Savunma Bakanı
M. Alankuş

İçişleri Bakanı
M. İ. Kızıloğlu
Maliye Bakanı
K. Kurdaş
Bayındırlık Bakanı
M. Gökdoğan

Sa. ve So. Y. Bakanı
E. Üner
Tarım Bakanı
O. Tosun
Çalışma Bakanı
A. Tahtakılıç
Ba. - Ya. ve Turizm
Bakan Vekili
C. Baban

Dışişleri Bakanı
S. Sarper
Millî Eğitim Bakanı
T. Feyzioğlu
Ticaret Bakanı
M. Baydur
Güm. ve Tekel Bakanı
F. Aşkın
Ulaştırma Bakanı
O. Mersinli
Sanayi Bakanı
Ş. Kocatopçu
İmar ve İskân Bakanı
F. Yavuz

